

Pyhäselän liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma 2008 - 2010

Toukokuu 2008

Kansikuva: Koululaisia Suhmuran tiellä (kuvaaja Olli Mäkelä)

Pyhäselän liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma 2008 - 2010

ESIPUHE

Pyhäselän liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmassa 2008 - 2010 esitetään, kuinka Pyhäselän kunta yhteistyössä muiden tahojen kanssa tekee liikenneturvallisuustyötä. Suunnitelmalla luodaan perusta yhtenäiselle ja jatkuvalla liikennekasvatukselle, jolla vaikutetaan ihmisten asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen.

Huolimatta joulukuussa 2007 tehdystä kuntaliitospäätöksestä Joensuun kanssa suunnitelma on päätetty tehdä Pyhäselkää koskevana. Vuoden 2009 alusta liikenneturvallisuustyö sopeutetaan yhteisen kunnan toimintaan, mutta suunnitelma toimii edelleen pohjana toiminnalle Pyhäselän alueella.

Toimintasuunnitelma on laadittu hallintokuntien yhteistyönä siten, että yhteisten tavoitteiden ja vuositeemojen puitteissa kukin hallinnonala on määritellyt omille kohderyhmilleen liikenneturvallisuustyön tavoitteet, keinot, toimenpiteet ja toteutusvastuut.

Työhön liittyen Pyhäselässä on tehty Liikenneturvan kehittämällä mallilla liikenteen vaaranpaikkakartoitus ikääntyneille henkilöille. Kartoitus on tehty Pyhäselän vanhus- ja vammaisneuvoston välityksellä. Kartoituksen suunnittelusta, ohjauksesta ja tulosten käsittelystä ovat vastanneet Anne Savolainen Pyhäselän kunnasta ja Marja Siintomaa Liikenneturvasta.

Toimintasuunnitelman laatineeseen työryhmään ovat kuuluneet Anne Savolainen, Tero Väänänen, Virva Tiitinen, Jukka-Pekka Mattila ja Teppo Leppänen Pyhäselän kunnasta, Mika Ahvanainen Joensuun poliisilaitoksesta, Marja Siintomaa Liikenneturvasta sekä Sonja Tynkkynen Itä-Suomen lääninhallituksesta.

Suunnitelman laatimisessa ovat avustaneet Itä-Suomen liikenneturvallisuustoimija -hankkeen kautta Olli Mäkelä ja Jussi Sipilä Destia Oy:stä.

Pyhäselkä, toukokuu 2008

SISÄLTÖ

ESIPUHE	3
1 JOHDANTO	9
2 PYHÄSELÄN LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA	10
2.1 Liikenneonnettomuudet	10
2.2 Liikenneturvallisuustyön nykytila	12
3 IKÄIHMISTEN VAARANPAIKKAKARTOITUS	18
4 VUOSITEEMAT 2008 - 2010	21
5 TOIMINTASUUNNITELMAT HALLINNONALOITTAIN	21
5.1 Sivistystoimi	22
5.2 Peruspalvelut	25
5.3 Tekninen toimi	27
5.4 Maaseutu	29
6 SUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN, SEURANTA JA YLLÄPITO	30
LÄHDEAINEISTO	31

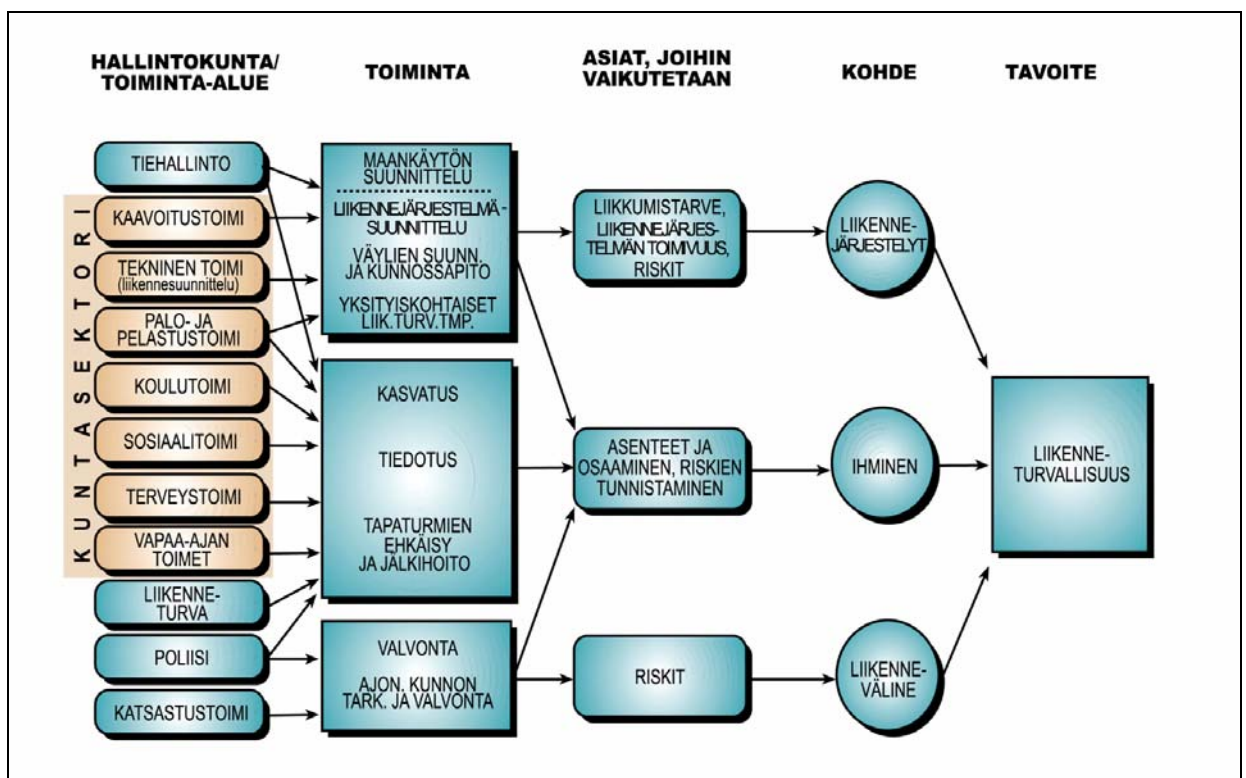
LIITTEET

1 JOHDANTO

Toimintasuunnitelman tavoitteena on luoda perusta suunnitelmalliselle ja jatkuvalla liikennekasvatustyölle, jolla vaikutetaan ihmisten asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen. Suunnittelun päämääränä on asettaa liikenneturvallisuustyölle yhteiset tavoitteet ja saada kukin hallinnonala toteuttamaan tavoitteiden mukaista osuuttaan. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä siten, että hallinnonalat itse ovat määritelleet asiakasryhmiensä tarpeet ja toiminnan tavoitteet sekä vastuutahot toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Liikenneturvallisuustyön tavoitteet pitäisi tuoda osaksi jokaisen hallinnonalan omia tavoitteita. Liikenneturvallisuustavoitteiden pitäisi olla osana toiminnalle asetettuja tulostavoitteita. Toimintasuunnitelman avulla asetetut tulostavoitteet jäsentyvät käytännön toimenpiteiksi. Lisäksi toimintasuunnitelmien avulla tulostavoitteiden toteutumista voidaan seurata.

Liikenneturvallisuus muodostuu liikenneympäristön turvallisuudesta, käytössä olevien liikennevälineiden turvallisuudesta sekä tienkäyttäjien tekemistä ratkaisuisista ja käyttäytymisestä (kuva 1).

Kuva 1. Kuntasektorin vaikutusmahdollisuudet liikenneturvallisuustyössä.

Liikenneympäristöön ja liikennevälineisiin kohdistuvien toimenpiteiden ohella on tärkeää vaikuttaa tienkäyttäjien asenteisiin, osaamiseen ja riskien tunnistamiseen. Tienkäyttäjän tekemiin ratkaisuihin ja tilanteiden tulkintoihin vaikuttavat lapsesta saakka opitut asenteet, liikennesääntöjen tunteminen ja noudattaminen sekä kyky hallita ajoneuvoa. Myös tietoisuus omista rajoitteista ja niiden huomioonottaminen parantavat henkilökohtaista turvallisuut-

ta. Asenteisiin voidaan vaikuttaa useiden hallintokuntien toimialoilla kunnan työntekijöiden kohdatessa kuntalaisia jokapäiväisissä rutiineissa.

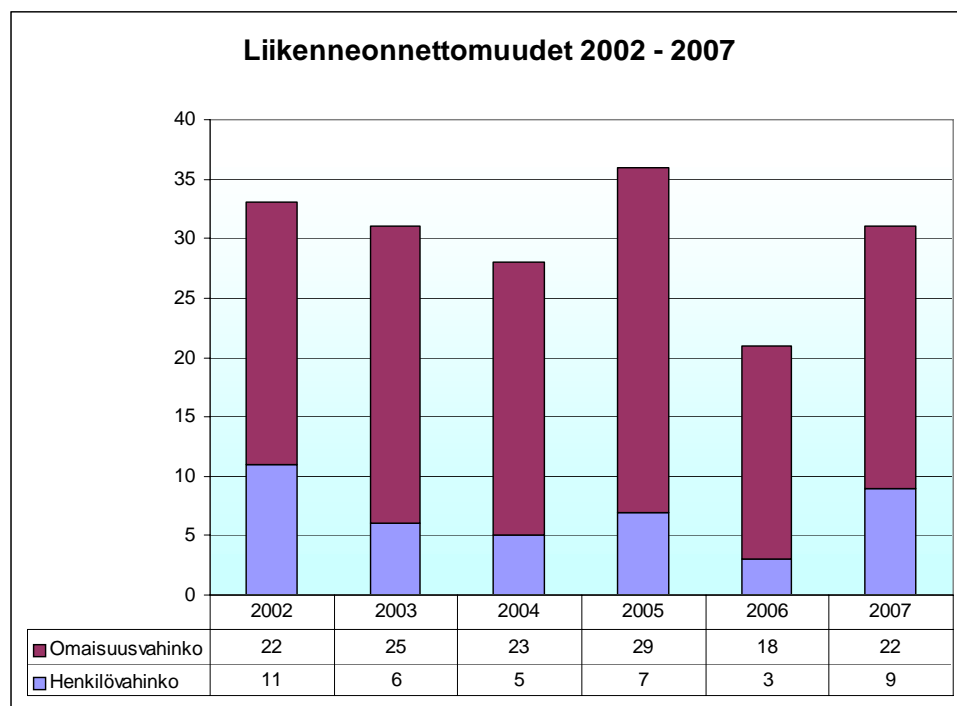
Hallintokuntien ohella tiedotusta ja kasvatusta tekevät mm. Liikenneturva, poliisi, Tiehallinto ja lääninhallitus. Näiden apua ja yhteistyötä kannattaa hyödyntää kuntasektorin liikenneturvallisuustyössä.

Toimintasuunnitelmaa laadittaessa on apuna käytetty julkaisua ”Opas kuntien liikenneturvallisuustyöhön”.

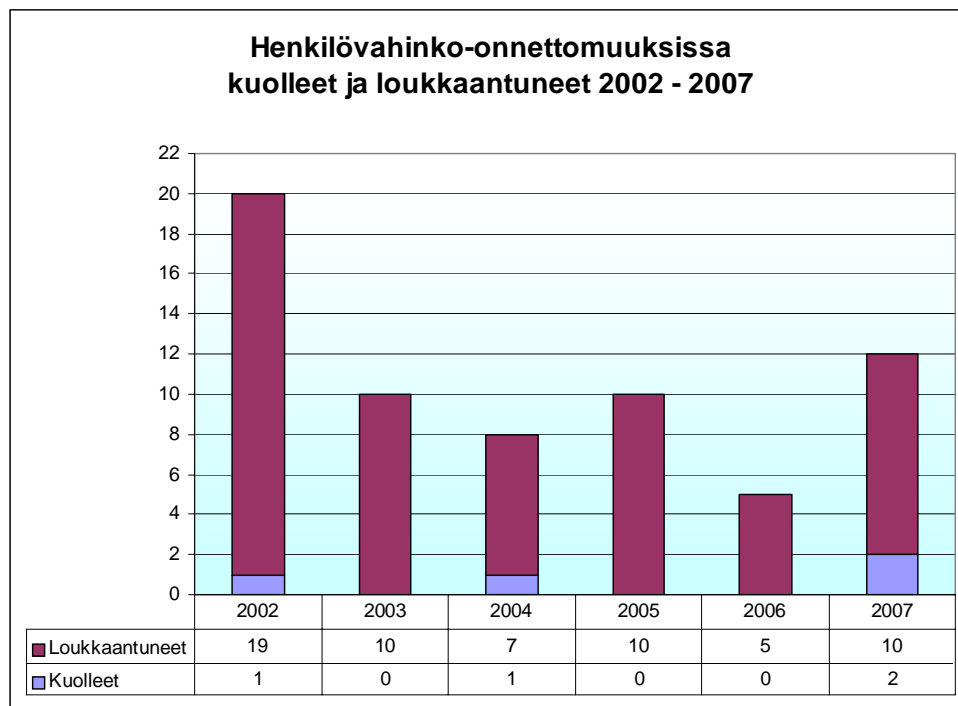
2 PYHÄSELÄN LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

2.1 Liikenneonnettomuudet

Pyhäselässä on tapahtunut vuosittain 20 - 40 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta. Henkilövahinko-onnettomuuksia niistä on ollut alle 10 ja onnettomuuksissa on kuollut 0 - 2 henkilöä vuosittain (kuvat 2 ja 3).

Kuva 2. Poliisin tietoon tulleet liikenneonnettomuudet Pyhäselässä.

Kuva 3. Liikenneonnettomuksissa kuolleet ja loukkaantuneet Pyhäselässä.

Liikenneonnettomuudet aiheuttavat yhteiskunnalle kustannuksia. Onnettomuuskustannuksissa huomioidaan onnettomuuden aiheuttamat reaalityölliset menetykset sekä hyvinvoinnin menetykset.

Vuosina 2002 - 2007 tapahtuneiden onnettomuuksien perusteella arvioidut onnettomuuskustannukset Pyhäselässä ovat vuosittain noin 4 300 000 euroa.

Taulukko 1. Onnettomuuskustannukset keskimäärin vuodessa Pyhäselässä.

	Kuolemaan johtaneet onnettomuudet	Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet	Omaisuuksivahinko-onnettomuudet	Yhteensä
Maantiet	1 764 000 €	2 310 000 €	58 860 €	4 132 860 €
Kadut ja muut alueet	0 €	132 000 €	16 200 €	148 200 €
Yhteensä	1 764 000 €	2 442 000 €	75 060 €	4 281 060 €

2.2 Liikenneturvallisuuksuustyön nykytila

Liikenneturvallisuuksuustyön nykytilakuvaus on tehty hallintoaloittain. Hallinnonalojen edustajat ovat vastanneet liikenneturvallisuuksuustyön nykytilaa käsitteeseen kysymyslomakkeeseen (liite 1). Vastausten perusteella on työs-
tetty hallintoalojen liikenneturvallisuuksuustyön nykytilakuvaus.

Koulutoimi

Liikenneturvallisuuksuustyön kohderyhmiä hallinnonalalla ovat:

- oppilaat, opettajat, lasten vanhemmat, koulukuljetuksista vastaavat ja niitä hoitavat henkilöt

Liikenneturvallisuuksuuteen liittyviä tehtäviä hallinnonalalla ovat:

- opetussuunnitelman mukainen liikennekasvatus kouluissa ja esi-
kouluissa (jokavuotista toimintaa)
- koulukuljetusten suunnittelu, päätöksenteko ja valvontatehtävät

Liikenneturvallisuuksuuteen liittyviä kasvatus-, valistus- ja tiedotustoimenpiteitä ja muita toimenpiteitä hallinnonalalla on tehty seuraavasti:

- koulureittien liikenneturvallisuuksuuden arvioiminen koululiitu -ohjelmalla
- yhteistyö koulukuljetuksista vastaavien kanssa
- opetussuunnitelman mukainen opetus
- viestintää vanhempainilloissa
- teemapäivät yhteistyössä Liikenneturvan, poliisin ja Rahtareiden kanssa
- järjestetty tiedotustilaisuuksia

Hallinnonalalla koettuja ongelmia ja esteitä liikenneturvallisuuksuustyön kasva-
tus- valistus- ja tiedotustoiminnassa:

- Odotetaan poliisin panosta liikennekasvatukseen, mutta ymmärretään poliisin rajalliset voimavarat osallistua opetukseen.
- Toivotaan lisää valvontaa ja opastusta poliisilta (ajonopeudet koulujen kohdalla, pyöräilykypärän käyttö, viritetyt mopot).
- Oppilaiden viritetyt mopot.
- Yhteistyötä vanhempien kanssa tarvitaan lisää. Asennekasvatus lähtee kotoa, vanhemmat pitää saada ymmärtämään asian tärkeys.

Hallinnonala tekee yhteistyötä liikenneturvallisuuksuasioissa seuraavien viranomaisten, järjestöjen, yhteisöjen ja yritysten kanssa:

- poliisi
- Liikenneturva
- koulukuljetusten järjestäjät
- Rahtarit ry
- kylätoimikunnat
- muut hallintokunnat, erityisesti tekninen toimi.

Muita kommentteja hallintokuntien liikennekasvatuksesta, -valistuksesta ja tiedotuksesta:

- opettajat ovat motivoituneita
- yhteistyö Liikenneturvan kanssa toimivaa
- ulkopuoliset motivoijat opettajan lisäksi tärkeitä
- Pyhäselän ja Joensuun kuntaliitoksen mukana tulevat asiat, toimivat käytännöt yhteiseen käyttöön molemmissa kunnissa.

Vapaa-aikatoimi

Kohderyhmät

Liikenneturvallisuuustyön kohderyhmää vapaa-aikatoimen sektorilla ei yksiselitteisesti voida rajata. Vapaa-aikatoimen asiakasryhmää ovat kaikki kuntalaiset, suurimman ryhmän muodostavat lapset ja nuoret sekä ikäihmiset. Yhteistyötä tehdään erityisesti koulutoimen kanssa liittyen liikennekasvatukseen ja -kulttuuriin. Myös poliisin kanssa tehtävä yhteistyö on ollut moitteetonta.

Lapset

- käyttäjät pääasiassa vapaa-aika- ja liikuntatiloja
- kulkevat jalan, pyöräillen tai vanhempiensa kyydeillä

Nuoret

- mopojen pääasiallinen käyttäjäryhmä, myös moottoripyöriä kesäisin kymmeniä
- autoilevan nuorison määrän lisääntyminen

Aikuisväestö (työikäinen väestö)

- pääsääntöisesti liikuntatilojen käyttäjiä
- myös lasten kuljettamista harrastuksiin

Seniorit

- liikunta- ja vapaa-aikatilojen käyttäjiä
- jalan / potkukelkoin, pyöräillen tai autoillen liikkuva ryhmä

Liikuntapaikat

Vapaa-aikatoimen käytössä on neljä varsinaista tilaa sekä koulujen yhteydessä sijaitsevat liikuntatilat. Taajamissa tilat ovat kevyelle liikenteelle suunnattujen väylien välittömässä läheisyydessä. Jokaisen tilan pihaan on kuitenkin mahdollista saapua myös moottoroiduilla ajoneuvoilla.

Havaintoja

- jokainen käyttäjäryhmä osaa käyttää pääsääntöisesti hyvin kullekin liikkumismuodolle tarkoitettuja alueita (pyörätiet, polut, ajoradat)
- autoilijoiden ylinopeus taajamissa ajoittain hyvin suurta
- viritettyjen mopojen osuus koko mopomäärästä on suuri ja nopeudet nousevat myös piha-alueilla kohtuuttoman suuriksi – välinpitämättömyys muita ja myös itseä kohtaan lisääntyy
- parkkipaikkojen puute ohjaa pysäköimään autot ulko-ovien välittömään läheisyyteen (erityisesti koulualueilla), vaikkakin kieltomerkkejä on asetettu ja ne ovat selvästi näkyvillä
- alakoululaiset käyttävät polkupyöräkypärää, mutta vanhemmilta koululaisilta kypärä yleensä ”unohtuu”
 - o mopoilla kyyditettäessä kyydissä oljalta kypärä yleensä puuttuu
- poliisin välitön läsnäolo muuttaa liikennekäyttäytymistä ohjeistettuun suuntaan
- liikenteen seuraaminen unohtuu lapsilla leikin ohessa
 - o äkilliset tien ylitykset
 - o kadulle horjahtamiset
- ulkoilureiteillä tapahtuva ”kielletty” liikkuminen

- o hiihtoladut – moottorikelkat
- o pururadat – autot, mopot
- o luontopolut – mopot

Peruspalvelut

Liikenneturvallisuustyön kohderyhmänä peruspalvelutoimessa ovat

- äitiys-, lasten- ja perheneuvoloiden asiakkaat (odottavat perheet, lapsiperheet) sekä lasten kuljetuksesta vastaavat vanhemmat (autot, vaunut, rattaat yms.)
- lasten päivähoiton asiakkaat perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäivähoidossa ja päiväkotihoidossa sekä esikoululaiset ja lasten iltapäiväkerholaiset (päivähoitokuljetuksista vastaavat vanhemmat ja kuljetus pääasiassa autoillen, eskareille kuljetuspalvelu jos matka yli 3 km)
- ikäihmiset, jotka käyttävät palveluasumisen, kotihoidon, perusterveydenhuollon ja virikekerhojen palveluita.

Mitä eri asiakasryhmien kanssa on tehty ja kumppanit

Äitiys- ja lastenneuvolatyö, perhevalmennus

- odottavan perheen kanssa terveydenhoitaja neuvolakäyntien yhteydessä raskauden loppuvaiheessa käy läpi turvalliseen liikkumiseen liittyviä kysymyksiä, turvakaukalot lähinnä. Tästä henkilökunta kaipaa koulutusta, tiedot hankittu lähinnä itse eri oppaista.
- 4-vuotisneuvolakäynnin yhteydessä jaetaan Kulkunen

Lasten päivähoito

- päivähoiton toimintasuunnitelmaan (tehdään vuosittain) sekä varhaiskasvatussuunnitelmaan sisällytetty liikenneturvaan liittyvät osiot. Vuosittain käydään läpi tietyt asiat vanhempainilloissa ja lapsiryhmissä toimintatuokioiden yhteydessä:
 - syksyllä toimintakauden alussa näkyminen pimeässä, turvavöiden käyttö, turvalaitteiden käyttö lasten kuljetuksissa
 - talvella teemana turvalliset liikuntaleikit ja mäenlaskupaikat ulkona ja piha-alueilla
 - keväällä eskareiden kanssa turvallinen koulutie -teema
- Reijolan alueen perhepäivähoitajien lapsiryhmille on lahjoituksena saatu käyttöön turvaliivit yhteistyökumppanina Reijolan VPK ja pelastuslaitos
- henkilökunnalle on annettu koulutusta yhteistyökumppanina Liikenneturva.

Kehittämistarpeet ja ajatukset

- Päivähoidossa on havaittu, että viime aikoina vanhempien välinpitämättömyys mm. turvavöiden käyttöön on lisääntynyt. Tähän kaivattaisiin lisäpotkua, esim. vanhempainiltoihin Liikenneturvan apua
- Kehittämistarpeita
 - Hammaslahden päiväkodin liikennejärjestelyt; varsinkin talvella ja liukkaalla kelillä vaaratilanteita

- neuvolan terveydenhoitajille koulutusta turvakaukaloine käytön opastukseen
- ikäihmisille esim. vanhusten viikon yhteyteen/ikäihmisten kerhoihin teemaksi turvallinen liikkuminen liikenteessä, ikäihmisten autoilu, turvaliivien käyttö yms.

Tekninen toimi

Liikenneturvallisuuksuustyön kohderyhmiä hallinnonalalla ovat:

- tien käyttäjät, työntekijät, ammattiautoilijat, kaavoitus- ja katusuunnittelijat, urakoitsijat, kunnan kiinteistöjen käyttäjät (muut hallinnonalat)

Liikenneturvallisuuksuuteen liittyviä tehtäviä hallinnonalalla ovat:

- katujen kunnossapito, liikennemerkkit, työntekijöiden työturvallisuus

Liikenneturvallisuuksuuteen liittyviä kasvatus-, valistus- ja tiedotustoimenpiteitä ja muita toimenpiteitä hallinnonalalla on tehty seuraavasti:

- Tieturva I – koulutus työntekijöille
- turvalaitteita tiellä työskenteleville (turvaliivit, kokoontaitettavat tiettyömerkit, merkkivalot ja liikenteen pysäytysmerkit)
- urakoitsijalta vaadittu tieturva I-koulutus
- suunnitelmien esittelytilaisuudet kuntalaisille
- katusuunnitelmien liikenneturvallisuuksuuden huomioon ottaminen suunnitteluvaiheessa
- käytännön projektit liikenneturvallisuuksuuden parantamiseksi yhdessä Tiehallinnon kanssa –kunta rahoittajana (Niittylahden kevyenliikenteen väylä, Honkavaaran alikulku- ja tiejärjestelyt, Vt 6 Reijola- Niittyalahti ohiajotie ja Reijolan keskustan liikennejärjestelyt)
- Reijolan koulun ja päiväkodin saattoliikennejärjestelyt (työn alla)
- maantien 4846 Haavanpää - Hammasalahti tien suojatiet ja yhteydet kevyen liikenteen väylälle Vuokkolantien ja Sorsalantien kohdalla (työn alla).

Hallinnonalalla koettuja ongelmia ja esteitä liikenneturvallisuuksuustyön kasvatus- valistus- ja tiedotustoiminnassa:

- henkilöressurssien vähyys
- määrärahojen niukkuus
- ajan puute
- asia ei sisälly toimintasuunnitelmiin
- tienkäyttäjien motivaation puute.

Hallinnonala tekee yhteistyötä liikenneturvallisuuksuasioissa seuraavien viranomaisten, järjestöjen, yhteisöjen ja yritysten kanssa:

- kylätoimikunnat
- kuntalaiset
- eläkeläisjärjestöt
- poliisi
- Liikenneturva
- tiepiiri
- muut hallintokunnat

Muita kommentteja hallintokuntien liikennekasvatuksesta, -valistuksesta ja tiedotuksesta:

- Huomioitava Pyhäselän ja Joensuun kuntaliitoksen mukanaan tuomat asiat
- Kevyt liikenne ja mopolla ajavat on tärkeä kohderyhmä liikenneturvallisuustyössä
- Erityisiä ongelma-alueita, jotka pitää huomioida ovat: mopojen ja autojen ajelu Hammaslahden koulukeskuksen alueella, kevyen liikenteen väylillä liikkuminen ja liikennemerkeistä piittaamattomuus

Maaseututoimi

Liikenneturvallisuustyön kohderyhmiä hallinnonalalla ovat:

- noin 120 maatilaa, jotka saavat elantonsa maataloudesta
- erityisesti noin 40 maitotilaa, joiden liikenne suurinta ja hankalinta
- kunnassa peltoa on noin 5000 hehtaaria

Liikenneturvallisuuteen liittyviä tehtäviä hallinnonalalla ovat:

- maaseututoimen ensisijaisena tavoitteena on taata tilojen kannattavuus

Liikenneturvallisuuteen liittyviä kasvatusta-, valistusta- ja tiedotustoimenpiteitä ja muita toimenpiteitä hallinnonalalla on tehty seuraavasti:

- tilusjärjestelyhankkeet ja näihin liittyvät opintomatkat
- asukasillat

Hallinnonalalla koettuja ongelmia ja esteitä liikenneturvallisuustyön kasvatusta- valistusta- ja tiedotustoiminnassa:

- tilakoon kasvaessa ja vuokrapeltojen yleistyessä peltolohkojen välinen liikenne lisääntyy ja saattaa kulkea pitkiäkin matkoja maanteitä pitkin
- maitotilojen vilkkaasta liikenteestä aiheutuvat ongelmat
- kelirikon aiheuttamat ongelmat
- peltoliittymien kunto
- lastin kiinnitys traktorikuljetuksissa

Hallinnonala tekee yhteistyötä liikenneturvallisuusasioissa seuraavien viranomaisten, järjestöjen, yhteisöjen ja yritysten kanssa:

- Tiehallinto

Muita kommentteja hallintokuntien liikennekasvatuksesta, -valistuksesta ja tiedotuksesta:

- tilojen määrä vähentynyt, peltoala hieman lisääntynyt
- TE-keskuksen ja ProAgrian koulutustilaisuuksissa voisi liikenneturvallisuus olla mukana yhtenä teemana

Poliisi

Poliisin liikenneturvallisuustyön kohderyhmänä ovat kaikki tienkäyttäjät. Poliisi edistää liikenneturvallisuutta monin tavoin pääpainon ollessa liikennevalvonnassa; kuten ajonopeuksien, rattijuopumusten, liikennesääntöjen noudattamisen ja raskaan liikenteen valvonnassa. Tieliikenteen lisäksi valvonta kohdistuu vesiliikenteeseen ja moottorikelkkaliikenteeseen. Valvonnan lisäksi poliisi osallistuu liikennevalistukseen käymällä kouluissa, esikouluissa ja monenlaisissa muissa tilaisuuksissa.

Poliisin toimintaa Pyhäselässä haittaa resurssien puute. Kihlakunnan koko kasvaa, mutta partioita ei lisätä. Automaattivalvonta pääteillä on hyvä asia, mutta se ei auta taajamien liikennevalvontaa. Koulujen liikennekasvatusta varten Joensuun kihlakunnan poliisilaitokseen on perustettu oma ryhmä, jonka tarkoituksena on antaa 5. -luokkalaisille kohdennettua liikennekasvatusta. Ryhmän toiminta ei tähän mennessä ole ollut kovin aktiivista.

Poliisin mukaan erityisesti viritettyjen mopojen aiheuttamat liikennevahingot ovat lisääntyneet merkittävästi. Lisäksi alaikäisten moottorikelkkailu ja autoilu on ongelma Pyhäselässä.

Yhteenveto liikenneturvallisuustyön nykytilanteesta

Liikennekasvatus, -valistus ja -tiedotus on Pyhäselässä suhteellisen monipuolista. Liikenneturvallisuustyö tapahtuu pitkälti osana eri hallintokuntien normaalia toimintaa, mutta myös pelkästään liikennevalistukseen ja -turvallisuuteen liittyviä tapahtumia ja toimintoja on toteutettu.

Hallinnonalojen välisessä yhteistyössä on kehittämisen tarvetta. Vaikka yhteistyötä poliisin, Liikenneturvan ja muiden ulkopuolisten tahojen kanssa on tehty, yhteistyön lisäämistarve on tullut esille useilta tahoilta.

Jossain määrin liikenneturvallisuustyön ongelmana nähdään resurssipula ja ajan puute.

Pyhäselän yhdistymisestä osaksi Joensuun kaupunkia vuoden 2009 alusta on tehty päätös joulukuussa 2007. Jatkossa liikenneturvallisuustyötä tehdään uuden kunnan puitteissa. Myös liikenneturvallisuustyössä on tarpeen pyrkiä "suuruuden ekonomiaan", mikä toivottavasti mahdollistaa liikenneturvallisuustyön tehostamisen ja monipuolistamisen niin kunnan henkilöstön kuin kuntalaisten suuntaan.

3 IKÄIHMISTEN VAARANPAIKKAKARTOITUS

Ikäihmiset tietävät itse parhaiten liikkumisensa ongelmat. Eräs tapa tehdä liikenteestä heille turvallista ja toimivaa on korjata liikenneympäristössä iäkkäiden itsensä kokemia epäkohtia.

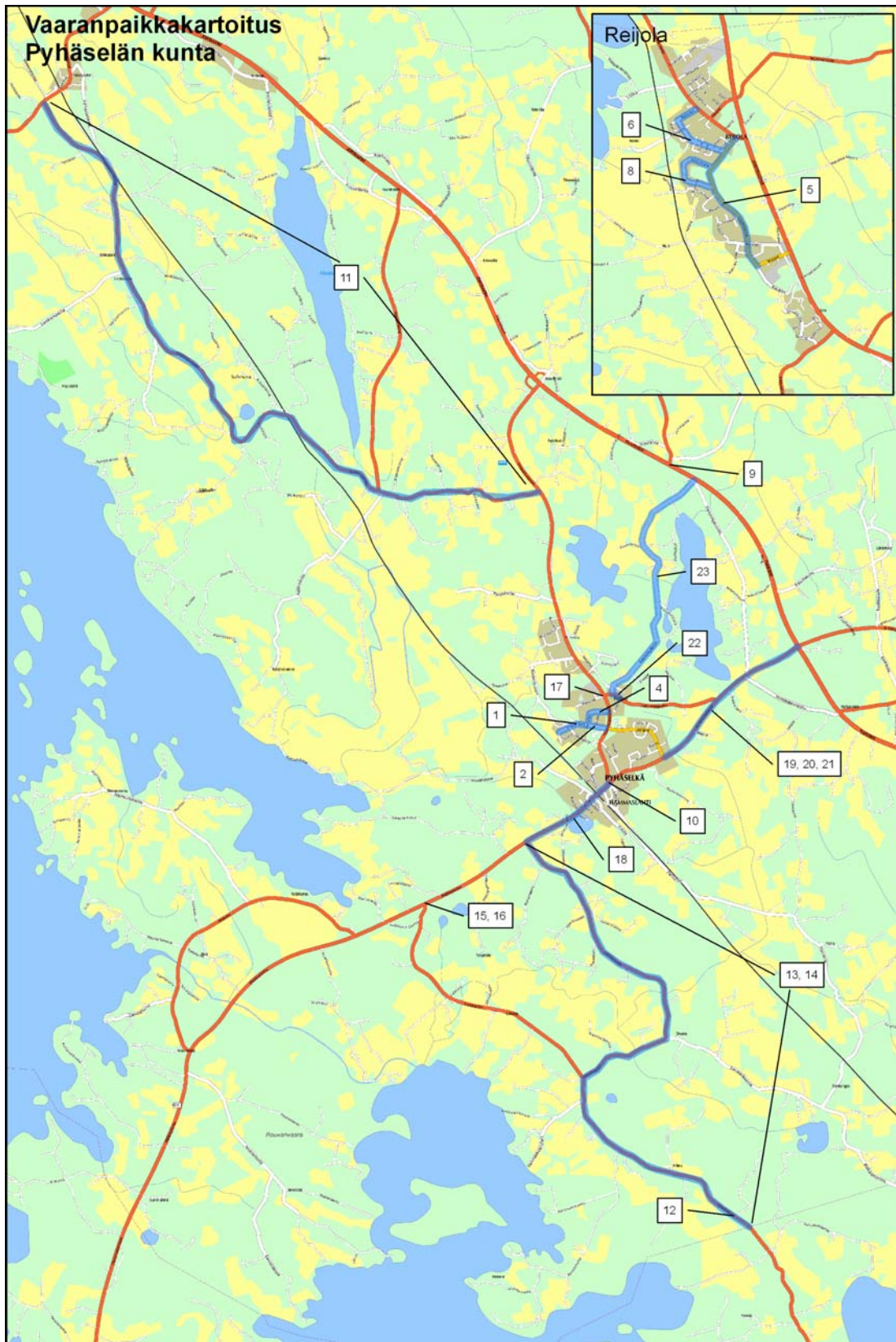
Liikenneturva on kehittänyt toimintamallin iäkkäiden kokemien liikenteen ongelma- ja vaaranpaikkojen kartoittamiseksi. Tehtävä on Pyhäselässä toteutettu siten, että kartoituksen teko on esitelty ja käynnistetty Pyhäselän vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksessa tammikuussa 2008. Kartoitus on tehty tätä varten suunnitellun lomakkeen avulla. Vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet ovat huolehtineet lomakkeiden jakelusta ja kartoituksen ohjeistamisesta omien taustajärjestöjensä jäsenistölle. Pyhäselän vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet edustavat yli kymmentä eläkeläis- tai vammaisjärjestöä.

Tammi-maaliskuun 2008 aikana on täytetty 24 kartoituslomaketta, joista yksi on tehty ryhmätyönä ja muut ovat yksittäisten henkilöiden vastauksia. Anne Savolaisen kokoama yhteenveto vastauksista on oheisessa taulukossa. Kartoituksen tuloksia ja liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmaa on tarkoitettu esitellä sopivassa vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksessa.

Taulukko 2. Yhteenveto ikäihmisten vaaranpaikkakartoituksessa esittämistä ongelma- ja ratkaisuehdotuksista. Kohteet on esitetty kartalla kuvassa 4.

SYY	KOHDE	EHDOTETTU TOIMINNENPIDE	MÄÄRÄ	NUMERO
Autojen liian suuret nopeudet	Pakarilantie	Hidasteet	7 kpl	1
Suojatie puuttuu	Peräläntie - Pakarilantie		7 kpl	2
Hammaslahden keskustassa liian korkeat istutukset estävät näkyyden			8 kpl	3 ei kartalla
Sohjon poisto	Olkkolantie			4
Autojen liian suuret nopeudet	Louhelantie			5
Autojen liian suuret nopeudet	Reijolantie			6
Liikennemerkkien noudattaminen	Reijolan taajama			7 ei kartalla
Autojen liian suuret nopeudet	Vaapukkatie	Kevyen liikenteen väylä		8
Rasikummun tienhaarasta puuttuu kääntymiskaista	Vt 6			9
Hammaslahden keskustan risteys	Mt 4846 / Mt 484 / Kauppatie	Kiertoliittymä	5 kpl	10
Vaarallinen kevyelle liikenteelle	Suhmurantie- Vehkapurontie Pt 15688	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen	2 kpl	11
Vaarallinen nyppylä, jossa tieliittymä mäen alla	Ohvanantie 735 Pt 15684			12

SYY	KOHDE	EHDOTETTU TOIMINNENPIDE	MÄÄRÄ	NUMERO
Kesällä vilkas liikenne, autojen suuret nopeudet, jalankulkijoita, pyöräilijöitä ja ratsastajia tiellä	Ohvanantie Pt 15684			13
Tien talvikunnossapito huono	Ohvanantie Pt 15684			14
Kostamo-Lotokantien risteyksestä puuttuu kääntymiskaista	Hammasmahti - Rääkkylä tie Mt 484		2 kpl	15
Valaistuksen puute	Hammasmahti - Rääkkylä tie Kostamo- Lotokantien risteys Mt 484			16
Suojatie puuttuu	MT 4846 / Pt 15687 / Paavontie			17
Kevyen liikenteen väylän puuttuminen	Hammasmahti - Rääkkylä tiellä Mt 484			18
Kevyen liikenteen väylän puuttuminen	Sähkötie - Honka- vaara Mt 484		2 kpl	19
Valaistuksen puuttuminen	Hammasmahti- Honkavaara Mt 484			20
Nopeusrajoitus	Hammasmahti - Honkavaara Mt 484	60 km/h		21
Huono näkyvyys	Ketsuntie - Saarenkyläntie		2 kpl	22
Autojen liian suuret nopeudet	Saarenkyläntie			23
Auraus, ensin päätiet ettei kokkareet ja penkat siirry kevyen liikenteen haitaksi				24 ei kartalla
Sohjon ja polanteen poisto	Risteykset			25 ei kartalla
Kevyen liikenteen väylän hiekoittaminen vain toiselta reunalta			3 kpl	26 ei kartalla

Kuva 4. Ikäihmisten vaaranpaikkakarttoituksen ongelmakohteet. Kohteet on kuvattu tarkemmin edellisessä taulukossa 2.

4 VUOSITEEMAT 2008 - 2010

Vuositeemojen ympärille voidaan rakentaa kunkin vuoden liikenneturvallisuuksuustyö, hallinnonalojen yhteiset tapahtumat ja liikenneturvallisuuksuudesta tiedottaminen. Vuositeemojen ympärille voidaan rakentaa myös muuta kuin suunnitelmassa esitettyä liikennekasvatustyötä.

Vuositeemat helpottavat liikennekasvatustyöstä tiedottamista. Tietyn teeman ympärille rakennettu tiedottaminen on helpompaa liikennekasvatuksun vastuutahoille, tiedotusvälineille ja kuntalaisille, koska liikenneturvallisuuksuudesta annettava informaatio on yhtenäistä.

Pyhäselän liikenneturvallisuuksuustyön toimintasuunnitelmassa hyödynnetään Itä-Suomen läänin liikenneturvallisuuksusuunnitelman 2007 - 2011 vuositeemat:

Vuositeema 2008: Kevyt liikenne ja mopot

- pyöräilykypärän käyttö
- liikennesäännöt kevyen liikenteen väylillä
- pimeällä liikkuminen, heijastimet ja pyörien valot
- ajonopeuden vaikutus kevyen liikenteen onnettomuuksun vakavuuteen
- mopo-ikäisten nuorten riskikäyttäytyminen ja viritetyt mopot

Vuositeema 2009: Vesi-, loma- ja vapaa-ajan liikenne

- vesiliikenteen sääntöjäsentuntemus
- pelastusliivien käyttö ja päihteettömyys vesillä
- moottorikelkkailu

Vuositeema 2010: Koululaiset

- koulukohtainen liikenneturvallisuuksusuunnitelma
- koulukuljetukset
- koulureittien turvallisuus
- koulupihojen turvallisuus

5 TOIMINTASUUNNITELMAT HALLINNONALOITTAIN

Hallinnonalakohtaiset toimintasuunnitelmat on laadittu taulukkomuotoon. Lisäksi suunnitelmaan on koottu luettelo kuhunkin kohtaan liittyvästä Liikenneturvan aineistosta.

5.1 Sivistystoimi

Työryhmä: Tero Väänänen, Jukka-Pekka Mattila

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyötaho
Koululaiset ja opiskelijat / jalankulkijat ja pyöräilijät	<ul style="list-style-type: none"> edistetään jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta 	<ul style="list-style-type: none"> lisätään tiedotusta säännöistä, turvalaitteista ja omasta vastuullisesta toiminnasta pidetään teemapäiviä tehdään käyttötarkkailuja tiedotusta varten lisätään liikennekasvatusta kouluissa tarkistetaan koulujen kevyenliikenteen reitit sekä kuljetusten jättö- ja lähtöpaikat tehdään vaaranpaikkakartoitus ja koulukohtainen liikenneturvallisuussuunnitelma järjestetään kouluilla pyöräilykilpailuja, joissa tarkistetaan koululaisten pyörävarustus ja kilpaillaan liikennesääntötuntemuksessa sekä suoritetaan polkupyörän ajokortti 	<ul style="list-style-type: none"> koulutoimi nuorisotoimi vanhemmat / kodit 	<ul style="list-style-type: none"> koulut nuorisotyö Liikenneturva poliisi
Koululaiset ja opiskelijat sekä koulu- ja nuorisotoimen henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> koulu- ja työmatkojen turvallisuuden lisääminen 	<ul style="list-style-type: none"> järjestetään haastekampanja, jossa työpaikat ja koulut haastavat toisiaan turvalliseen työ- ja koulumatkaliikuttamiseen: "Meidän työpaikalla / koulussa kenenkään ei tarvitse olla poissa liikenteessä tapahtuneen loukkautumisen takia". 	<ul style="list-style-type: none"> maakunnalliset liikenneturvallisuusryhmät, läänin liikenneturvallisuustoimija koulutoimi / henkilöstö nuorisotoimi / henkilöstö 	<ul style="list-style-type: none"> koulut nuorisotyö Liikenneturva
Onnettomuuksien seurausten lieventäminen	<ul style="list-style-type: none"> toimitaan pyöräilykypärän saamiseksi pakolliseksi varusteeksi 	<ul style="list-style-type: none"> tehdään vanhempien kanssa koulukohtaisia sopimuksia pyöräilykypärän käyttämisestä koulumatkoilla 	<ul style="list-style-type: none"> koulutoimi vanhemmat 	<ul style="list-style-type: none"> koulut Liikenneturva

Liikenneturvan aineisto (kouluille ja kouluikäisille):

- Jalan ja pyörällä -opaspaketti
- Jalan ja pyörällä -kalvosarja
- Jalan ja pyörällä -video
- Turvallisesti tien yli -kansio
- Turvallisesti tien yli -tehtävävihko
- Pyörällä liikenteeseen - tehtäviä ja harjoituksia pyöräkortin suorittajalle
- Turvaa lapsen koulutie
- Lasten liikennekirja
- Turvapupun tehtävävihko
- Tavataan liikenteessä - lasten liikennelauluja
- Tavataan liikenteessä - nuotteja lasten liikennelauluista
- Liikennemerkkisarja
- Liikennemerkit
- Koulukuljetus - Kuljettajan opas
- Koululaiskuljetus - Kurssiaineisto kuljettajien koulutukseen
- Kypärätesti
- Suojaa pääsi. Käytä kypärää.
- Väläys pimeässä
- Varustaudu kunnolla
- Riski-Petterin viikonloppu -cd-rom
- Eloonjääneet -video
- Elämää täysillä -video/ dvd
- Jarmon pitkä matka video ja dvd
- Pidä pelivaraa - mopoilijan opas
- Pidä pelivaraa - mopoilijan kouluttajan opas
- Samalta viivalta
- Kuvauksia onnettomuustapauksista -video
- Kenen ehdoilla ajat? -video
- Kypärä on henkivakuutus -esite
- Lapsella on oikeus turvalliseen liikkumiseen -esite
- Perhe automatkalla -kortti turvavyön käytöstä ja automatkailusta
- Ota vastuu. Käytä heijastinta -esite
- Turvallisesti pyörällä. Juliste väistämissäännöistä
- Puhalla nolla -esite
- Alkoholi ja liikenne -kirjanen

Liikenneturvan aineisto vapaa-aikatoimelle (materiaalia sekä nuorille että aikuisille):

- Pidä pelivaraa - moottorikelkkailijan opas
- Pidä pelivaraa - moottorikelkkakouluttajan aineisto
- Pidä pelivaraa moottorikelkkailija - kalvosarja ja opettajan opas
- Moottorikelkkailijan käyttöetiketti
- Rullaluistelija liikenteessä -video
- Rengas matkalla -video
- Lähettipoika Kalevi -video
- Näytön paikka -video
- Vain kymmenen sekuntia -video
- Peräänajo -video
- Talviajokoulu -videosarja
- Pidä pelivaraa -video

- Pidä pelivaraa pimeälläkin video/ dvd
- Ota vastuu. Käytä kypärää -kortti
- Lapsella on oikeus turvalliseen liikkumiseen -esite
- Perhe automatkalla -kortti turvavyön käytöstä ja automatkailusta
- Ota vastuu. Käytä heijastinta -esite
- Turvallisesti pyörällä. Juliste väistämissäännöistä
- Puhalla nolla -esite
- Alkoholi ja liikenne -kirjanen
- Virkisty matkalla -video
- Näy pimeässä -video
- Jalan ja pyörällä -video
- Ennakoiva ajaminen raskaalla ajoneuvolla - opetussuunnitelma
- Ennakoiva ajaminen raskaalla ajoneuvolla - piirtoheitinkalvot
- Pidä pelivaraa - ennakoivan ajamisen opas
- Pidä pelivaraa - kalvosarja
- Työ ja liikenne -opas yritysten käyttöön
- Liikennemerkit
- Pimeällä ajon nukke

5.2 Peruspalvelut

Äitiys- ja lastenneuvolatyö, perhevalmennus

- odottavan perheen kanssa terveydenhoitaja neuvolakäyntien yhteydessä raskauden loppuvaiheessa käy läpi turvalliseen liikkumiseen liittyviä kysymyksiä, mm. turvakaukaloiden käyttö
- 4-vuotisneuvolakäynnin yhteydessä jaetaan Kulkunen

Lasten päivähoito

- päivähoidon toimintasuunnitelmaan (tehdään vuosittain) sekä varhaiskasvatussuunnitelmaan sisällytetään liikenneturvaan liittyvät osiot. Vuosittain käydään läpi tietyt asiat vanhempainilloissa ja lapsiryhmissä toimintatuokioiden yhteydessä:
 - syksyllä toimintakauden alussa näkyminen pimeässä, turvavöiden käyttö, turvalaitteiden käyttö lasten kuljetuksissa
 - talvella teemana turvalliset liikuntaleikit ja mäenlaskupaikat ulkona ja piha-alueilla
 - keväällä eskareiden kanssa turvallinen koulutie -teema

Liikenneturvan aineisto (aikuisille ja ikääntyneille):

- Autoillen kaiken ikää - Ennakoivan ajamisen opas ikääntyville autoilijoille
- Ikänsä ratissa -video
- Ikään liittyvät ajokorttimääräykset
- Pidä pelivaraa pimeälläkin -video/ dvd
- Kypärä on henkivakuutus -esite
- Ota vastuu. Käytä heijastinta -esite
- Ikäautoilijan kuntokurssi - Kouluttajan aineisto
- Ikäkuski - mikä kuski? - Aineisto kouluttajille, toimittajille ja aihetta esitteleville
- Teemana ikäihminen liikenteessä - Kouluttajan aineisto
- Autoilu ikääntyvässä yhteiskunnassa -kongressijulkaisu
- Liikennemerkki
- Jalan ja pyörällä -video
- Ikäpyöräilijä tien päällä
- Jalankulkija liikenteessä -selkoesite jalankulkijoille
- Pyöräilijä liikenteessä -selkoesite pyöräilijöille
- Jalankulkija liikenteessä, Pyöräilijä liikenteessä - selkoesitteisiin liittyvät kalvosarjat ja cd-rom
- Ratissa pitkin ikää -videosarja

Liikenneturvan aineisto (päiväkoti- ja esikouluikäisille ja heidän vanhemmilleen):

- Turvallisesti tien yli -kansio
- Turvallisesti tien yli -tehtävivihko
- Turvallisesti pyörällä. Juliste väistämässäännöistä
- Turvallisesti bussilla ja taksilla. Juliste joukkoliikenteessä kulkemisesta
- Lasten liikennekirja
- Turvapupun tehtävivihko
- Tavataan liikenteessä - lasten liikennelauluja
- Tavataan liikenteessä - nuotteja lasten liikennelauluista

- Liikennemerkkisarja
- Liikennemerkit
- Kulkunen
- Äiti! Isä! Neuvo minua kulkemaan turvallisesti
- Näin lapsi matkustaa turvallisesti autossa
- Kypärä on henkivakuutus -esite
- Lapsella on oikeus turvalliseen liikkumiseen -esite
- Perhe automatkalla -kortti turvavyön käytöstä ja automatkailusta
- Ota vastuu. Käytä heijastinta -esite
- Ota vastuu. Käytä kypärää -kortti

5.3 Tekninen toimi

Laatinut: Anne Savolainen

Kohde-ryhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Tienkäyttäjät	<ul style="list-style-type: none"> • Turvallinen liikkuminen teillä, kaduilla ja kevyenliikenteen väylillä ja piholla • Kuntalaisten aloitteiden käsittely • Vaaranpaikkojen korjaaminen tai vaarojen vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikennesääntöjen noudattaminen • Muiden tiellä liikkujien huomioiminen • Opastaminen • Liikennekäyttäytymisen valvonta • Selvitetään vaaranpaikat ja pyritään korjaamaan ne 	<ul style="list-style-type: none"> • Tienkäyttäjät • Teiden, katujen, kevyenliikenteen väylien ja pihojen kunnossapitäjät • Poliisi • Valmistelijat • Päätäjät 	<ul style="list-style-type: none"> • Tienkäyttäjät • Tekninen osasto • Tiehallinto • Poliisi • Kunnaninsinööri • Tekninen lautakunta • Kiinteistöjen omistajat
Ammattiautoilijat ja ammattiliikenne	<ul style="list-style-type: none"> • Turvallinen liikkuminen teillä ja kaduilla 	<ul style="list-style-type: none"> • Ammattiautoilijoiden koulutus • Raskaan liikenteen reitit 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuljettajat • Työnantaja • Teitä, katuja ja yksityisteitä hallinnoivat tahot 	<ul style="list-style-type: none"> • Yritykset • Tekninen osasto • Tiehallinto • Yksityisteiden hoitokunnat
Kaavoitus ja katusuunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuuden huomioiden kaavojen laadinnassa • Liikenneturvallisuuden huomioiminen katusuunnittelussa 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö kaavoittajien kanssa • Yhteistyö katusuunnitelmien laatijoiden kanssa • Yhteistyö Tiehallinnon kanssa • Lausuntojen pyytäminen tienkäyttäjiltä ja Tiehallinnolta kaavoituksessa ja katusuunnittelussa • Kaavojen ja suunnitelmien liikenneturvallisuustarkastukset (auditoinnit) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavoittaja • Suunnittelijat • Suunnitteluttaja • Kadun rakentamisesta vastaava tahot 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavoitus-, mittaus ja ympäristötoimi • Tekninen osasto • Tiehallinto • Itä-Suomen liikenneturvallisuustoimija
Katualueella ja maanteillä toimivat urakoitsijat	<ul style="list-style-type: none"> • Liikenteen ohjauksen toteuttaminen • Urakointialueet • Työntekijöiden liikenneturvallisuuskoulutus 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadun ja tienpitäjän antamat ohjeet ja vaatimukset • Työluvat ja suunnitelmat • Urakoitsijoilta vaadittavat Tieturva / Kataturva-koulutus 	<ul style="list-style-type: none"> • Teitä ja katuja hallinnoivat tahot 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekninen osasto • Tiehallinto

Kohde-ryhmä/aihealue	Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/yhteistyötaho
Liikenne-merkit ja opasteet	<ul style="list-style-type: none"> Liikennemerkkien ja opasteiden pitäisi olla oikealla paikalla ja lakin ja asetusten mukaiset 	<ul style="list-style-type: none"> Kadun- ja tienpitäjän yhteistyö Liikennemerkkisuunnitelmat Vanhojen liikennemerkkien vaihto 	<ul style="list-style-type: none"> Teitä ja katuja hallinnoivat tahot 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen osasto Tiehallinto
Yksityistiet	<ul style="list-style-type: none"> Koulukuljetusten varmistaminen yksityisteillä Nopeuksien hillintä yksityisteillä 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnossapidon tehostaminen Yksityistieavustusten painottaminen teille, joita käyttävät koulubussit Nopeusrajoitusten asettaminen yksityisteille 	<ul style="list-style-type: none"> Yksityistiekuntien vastuuhenkilöt 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen osasto Tiehallinto
Ylinopeudet	<ul style="list-style-type: none"> Nopeusrajoitusten noudattaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Nopeusrajoitukset Nopeuksien valvonta Hidasteet Töyssyt Kiertoliittymät 	<ul style="list-style-type: none"> Teitä ja katuja hallinnoivat tahot 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen osasto Tiehallinto Poliisi
Korkeat lumipenkat ja istutukset katualueella	<ul style="list-style-type: none"> Risteysalueiden ja liittymien puhtaana pito 	<ul style="list-style-type: none"> Tie- ja katualueen kunnossapito Liittymien kunnossapito Suunnittelijat Istutusten leikkaus 	<ul style="list-style-type: none"> Teitä ja katuja hallinnoivat tahot Kiinteistöjen omistajat 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen osasto Tiehallinto Kiinteistöjen omistajat Kunnossapitourakoitsijat
Kunnan kiinteistöjen pihojen kunnossapito	<ul style="list-style-type: none"> Turvallinen toteutus pihojen kunnossapidossa 	<ul style="list-style-type: none"> Kunnossapitotöiden tekeminen sellaisena ajankohta, jolloin pihassa ei ole toimintaa Kunnossapitotoimien aikatauluttaminen kiinteistön käyttäjän kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Kiinteistöjen piha-aluetta hallinnoivat tahot Kiinteistön omistaja Kiinteistön käyttäjä 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen toimi Sosiaaliosasto Sivistysosasto
Katujen kunnossapito	<ul style="list-style-type: none"> Saada katujen kunnossapito niiden kunnossapitoluokan vaatimalle tasolle 	<ul style="list-style-type: none"> Urakoinnit Kunnossapitoluokituksen tekeminen kaduille ja kevyen liikenteen väylille 	<ul style="list-style-type: none"> Katuja hallinnoiva tahot 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen osasto Urakoitsijat

5.4 Maaseutu

Laatinut: Teppo Leppänen

Kohderyhmä/aihealue	Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/yhteistyötaho
Maatalous	<ul style="list-style-type: none"> • turvallinen liikkuminen • kalusto 	<ul style="list-style-type: none"> • näkemien ja liittyminen parantaminen • liittyminen vähentäminen • tilusjärjestely • kaluston valot sekä heijastimet 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto, • yksityisteiden tiehoitokunnat • viljelijät • Maanmittauslaitos 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • yksityisteiden tiehoitokunnat • viljelijät • Maanmittauslaitos
Metsätalous	<ul style="list-style-type: none"> • turvallinen liikkuminen • kalusto 	<ul style="list-style-type: none"> • näkemien ja liittyminen parantaminen • liittyminen vähentäminen • tilusjärjestely 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • yksityisteiden tiehoitokunnat • viljelijät • Maanmittauslaitos 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • yksityisteiden tiehoitokunnat • viljelijät • Maanmittauslaitos
Liikenneturvallisuusinfo maa- ja metsätalouden harjoittajille	<ul style="list-style-type: none"> • turvallisen liikennöinnin edistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • liikenteeseen liittyvät tietoiskut (kaluston turvalaitteet, kuormaaminen, maa- ja metsätalousohjeet, raakapuukuljetukset jne.) viljelijäkoulutustilaisuuksissa 	<ul style="list-style-type: none"> • maaseututoimi 	<ul style="list-style-type: none"> • ProAgria • TE-keskus • SKAL • Tiehallinto
Henkilö/asunto-liikenne	<ul style="list-style-type: none"> • turvallinen liikkuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • tiestön kunto • näkemien ja liittymien parantaminen • liikenneopasteet ja liikennemerkit 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • yksityisteiden tiehoitokunnat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • yksityisteiden tiehoitokunnat
Vapaa-ajan liikenne	<ul style="list-style-type: none"> • turvallinen liikkuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • kypärän käyttö • valot ja heijastimet • riittävän alhaiset nopeudet • muiden huomioiminen 	<ul style="list-style-type: none"> • tien käyttäjät 	<ul style="list-style-type: none"> • tien käyttäjät
Moottorikelkkaliikenne	<ul style="list-style-type: none"> • moottorikelkkareittien tielläikkujien turvallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • ylityskohdissa riittävä näkyvyys • ylityskohtien vähentäminen • liikennemerkkien noudattaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • kunnat • kelkkakerhot ja kelkkailijat 	<ul style="list-style-type: none"> • kunnat • kelkkakerhot ja kelkkailijat

6 SUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN, SEURANTA JA YLLÄPITO

Päävastuu toimintasuunnitelman toteuttamisesta on Pyhäselän kunnan liikenneturvallisuusryhmällä. Kukin ryhmän jäsen vastaa oman hallinnonalan- tai edustamansa tahon osuudesta. Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet tulisi sisällyttää kunkin hallinnonalan toiminta- tai vuosisuunnitelmiin, ohjelmiin ja talousarvioon.

Kuntaliitoksen myötä vastuu suunnitelman toteuttamisesta ja ylläpidosta siirtyy vuoden 2009 alusta Joensuun kaupungin liikenneturvallisuusryhmälle. Joensuun kaupungin tulisi uusia oma liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmansa uutta kuntaa koskevaksi ja ottaa tällöin huomioon Pyhäselässä ja Enossa laaditut suunnitelmat.

Toimenpiteiden ja tempausten toteuttamisessa kannattaa hyödyntää yhteistyötahojen asiantuntemusta ja työpanosta. Keskeinen yhteistyökumppani on Liikenneturvan Joensuun toimisto. Itä-Suomen läänissä on vuonna 2005 käynnistetty ja ainakin vuoteen 2012 jatkuva liikenneturvallisuustoimija-hanke. Hanketta toteuttavan konsulttiryhmän pääasiallinen tehtävä on kuntien liikenneturvallisuustyön tukeminen. Toimijan työpanosta voi käyttää liikenneturvallisuustyössä ja liikenneturvallisuustyöryhmän apuna.

Suunnitelman toteutumista seurataan liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksissa, joita tulisi pitää 1 - 2 kertaa vuodessa. Kerran vuodessa on tarpeen pitää laajennettu kokous, jossa ovat mukana Liikenneturvan, poliisin ja tiepiirin sekä mahdollisesti muidenkin tahojen edustajat.

LÄHDEAINEISTO

Tieliikenteen turvallisuus 2006 - 2010. Liikenne- ja viestintäministeriö. Helsinki 2005.

Itä-Suomen läänin liikenneturvallisuuksuunnitelma 2007 - 2011. Itä-Suomen lääninhallituksen julkaisuja nro 125. Mikkeli 2007.

Opas kuntien liikenneturvallisuuustyöhön. Liikenneministeriö. Tielaitos. Suomen Kuntaliitto. Liikenneturva. Helsinki 1999.

3.11.2008

PYHÄSELÄN KUNNAN HALLINNONALOJEN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN NYKYTILAN KARTOITUS

Hallinnonala/tulosyksikkö:

Vastaaja:

Nykytilan arviointi

Arvioikaa 3-5 viimeisen vuoden aikajaksolta:

1. Miten liikenneturvallisuusasiat liittyvät hallinnonalallanne/ tulosyksikössänne toimintaan?
 - Keitä ovat liikenneturvallisuuteen liittyvät asiakas/kohderyhmät hallinnonalallanne?
 - Mitä liikenneturvallisuuteen liittyviä tehtäviä kuuluu hallinnonalanne normaalitoimintaan (esim. liikennekasvatus kouluissa, esikouluissa ja päiväkodeissa, ajokorttien poisottoon ja palauttamiseen liittyvät asiat terveyskeskuksessa, turvakaukaloiden lanaus neuvoloissa jne.)?
2. Mitä liikenneturvallisuuteen liittyviä kasvatus-, valistus-, tiedotus- tai muita toimenpiteitä hallinnonalallanne/ tulosyksikössänne on tehty?
 - Annettu opetus- (toiminta-) suunnitelman mukaista koulutusta
 - Järjestetty teematilaisuuksia
 - Järjestetty tiedotustilaisuuksia
 - Valmistettu oppimateriaalia
 - Sisällytetty liikenneturvallisuusasiaa erilaisten tilaisuuksien ohjelmaan
 - Tehty opintomatkoja
 - Annettu henkilökuntakoulutusta
 - Osallistuttu kokeiluihin/ kehittämisprojekteihin
 - Muuta, mitä?
3. Mitä ongelmia tai esteitä hallinnonalallanne/ tulosyksikössänne on koettu liikenneturvallisuuden kasvatus-, valistus- ja tiedotustyössä?
 - Henkilöresurssien vähyys
 - Määrärahojen niukkuus
 - Ajan puute
 - Oppimateriaalin puute/ soveltumattomuus
 - Oman tietämyksen/osaamisen puute
 - Asia ei sisälly toimintasuunnitelmiin
 - Yhteistyö muiden hallinnonalojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa
 - Asiakkaiden motivaation puute
4. Minkä viranomaisten, järjestöjen, yhteisöjen tai yritysten kanssa hallinnonalanne/ tulosyksikönne on ollut yhteistyössä liikenneturvallisuusasioissa
 - Asukasyhdistykset tai kylätoimikunnat
 - Autoliitto
 - Eläkeläisjärjestöt
 - Lions Clubit
 - Autokoulu
 - Poliisi
 - Seurakunnat
 - Liikenneturva
 - Tiepiiri
 - Muut, mitkä?

5 Muuta kommentoitavaa hallintokuntien liikennekasvatuksen, -valistuksen ja -tiedotuksen osalta?

Kehittämistarpeet ja -ajatukset

Liikenneturvallisuuden toimintasuunnitelmaa laativan työryhmän seuraavassa kokouksessa on tarkoitus käydä läpi nykytila hallinnonaloittain.

Tältä pohjalta on tarkoitus keskustella, kuinka liikenneturvallisuustyötä tulisi painottaa ja katsoa, millaisia vuositeemoja toimintasuunnitelmaan voitaisiin asettaa.

Hallinnonalakohtaisilta alaryhmiltä odotetaan evästystä näiltä osin.

1. Miten liikenneturvallisuustyötä kunnassa tulisi painottaa?
2. Onko erityisiä ongelma-alueita, jotka pitäisi erityisesti nostaa esille?
3. Ehdotuksia vuositeemoiksi?
 - vuositeemat ovat aihealueita, jotka pyritään erityisesti nostamaan esille tietyn vuoden liikenneturvallisuustyössä ja -tapahtumissa (esim. pimeällä liikkuminen, iäkkäät liikenteessä, nuoret liikenteessä, liikenne ja päihteet, liikenneturvallisuus mansikka-aikaan jne.)

Olli Mäkelä

